

RESSÒ DE LA PARAULA

Escoltar set paraules. Invitació a entrar: El perdó

Som ben conscients que fer una crida a «entrar» en un mateix i en l'Església resulta avui una mica contradictori, quan el missatge constant que sentim és a *sortir* vers els altres i el món. Però estem ben convençuts que és el moment de convidar a l'entrada en un mateix, no només per l'avinentsa de la Quaresma, sinó també perquè la situació personal i eclesial ho demana amb urgència. Entre d'altres, per una raó obvia: qui ha de sortir? qui mai ha entrat de debò; com pot sortir? com i per a què ha de sortir?

Jesús ho tenia molt clar. Ell ens educa en el camí de la Quaresma. És un camí que té moltes derivacions perquè, essencialment, en ser un camí d'amor, ens condueix vers Déu, vers els germans i vers un mateix. Però, segons la seva pedagogia, hem de començar per «entrar en el nostre interior», «en el nostre secret», «en la nostra cambra» (cf. *Mt* 6,1-6), allà on som realment el que som, on no podem dissimular, perquè hi arriba la mirada de Déu.

Hem d'aclarir, tanmateix, que entrar en l'interior, per ella mateixa, no pot ser una crida evangèlica: alguns entren en el propi interior i hi resten

tancats en el més pur egoisme. Si urgeix recuperar la nostra interioritat és perquè la majoria, tant de no creients com de cristians i catòlics, vivim un elevat grau d'alienació: no sabem realment què som. Uns, perquè viuen distrets, entretinguts, enganyats per mil sorolls, missatges, xerrameques i experiències evasives. Altres, perquè, en el conjunt de grups religiosos, ideològics, polítics, d'acció humanitària, culturals, etc., no sabrien dir què és allò que els distingeix, allò que els defineix, quina és la seva identitat. En tot cas, l'estil de vida que entre tots hem bastit, ja s'encarrega d'evitar qualsevol intent de descobrir la veritat de la vida i de cadascú.

La nostra proposta és que fem aquest esforç d'entrar al nostre interior, no en solitari, sinó davant Jesús crucificat, en diàleg amb Ell.

El primer bé que adquirim, tot entrant en un mateix, és la recuperació de la capacitat de mirar i escoltar. Aleshores tot el món que ens envolta sembla nou i ens arriba al cor.

El que voldríem és entrar en l'escena dels últims moments de la vida de Jesús. Fem-ho com quan assistim als darrers moments de la vida d'una persona: davant Jesús a

la Creu, més enllà de la sensibleria i els efectismes, des de la interioritat, en el silenci i la solitud, s'han d'escoltar poques paraules, però definitives, plenes de sentit, que només un cor recuperat i obert pot copsar.

Heus aquí la primera paraula que escoltem:

«Pare, perdona'ls, que no saben el que fan.» (*Lc* 23,34)

Entrar en un nou espai i que el primer que sentim sigui una pregària intercessora davant el Pare, a favor del nostre perdó, és sorprenent. Sorprenent perquè mai no havíem

pensat que necessitàssim perdó. Per això, Jesús incorpora a la seva pregària l'argument de la nostra ignorància: no sabem el que fem, ni el que pensem, ni el que realment som. Primera, doncs, revelació: som pecadors que necessitem perdó i davant seu obtenim la reconciliació.

Ho comencem a entendre: ja dins nostre havíem descobert una radical necessitat d'ésser estimats incondicionalment.

† **Agustí Cortés Soriano**
Bisbe de Sant Feliu
de Llobregat

APUNTS PER A L'ANÀLISI

El extranjero

En la sociedad postmoderna y globalizada en la que la soledad y el anonimato invaden las ciudades, las calles y las casas, las personas se defienden del otro, del diferente, del extranjero, porque lo sienten como una amenaza y como un peligro, como un impostor y un intruso. Tienen miedo a perder su identidad por culpa del otro y no se dan cuenta de que ya la han perdido, de que «el extranjero está presente por doquier y nos invade como una fantasía, porque el

extranjero está en nosotros, porque el extranjero somos nosotros», como escribe el filósofo Yves Cattin. Hay una página en el Evangelio que sale en nuestra ayuda: «Era extranjero y me acogisteis. —¿Cuándo, Señor? —Cada vez que lo hicisteis con uno de estos pequeños que son mis hermanos, lo hicisteis conmigo» (cf. *Mt* 25,31-46).

El mensaje del texto es transparente, no admite dudas. Acoger al extranjero es acoger al Señor,

porque el Señor nos habla mediante él, mediante esa persona que necesita nuestra ayuda. Me atrevo a completar la enseñanza evangélica con mis propias palabras: acoger al extranjero es acogerme también a mí mismo; es acoger la distancia que me separa del otro, y, sobre todo, es acoger la libertad que me permite escucharlo, respetarlo y amarlo. En suma, gracias a él puedo ser yo mismo/a.

Dra. Núria Calduch-Benages

ECO DE LA PALABRA

Escuchar siete palabras. Invitación a entrar: El perdón

Somos muy conscientes de que hacer una llamada a «entrar» en un mismo y en la Iglesia resulta hoy un poco contradictorio, cuando el mensaje constante que escuchamos es el de *salir* hacia los otros y el mundo. Pero estamos muy convencidos de que es el momento de llamar a la entrada en uno mismo, no sólo por la oportunidad de la Cuaresma, sino también porque la situación personal y eclesial lo está pidiendo con urgencia. Entre otras, por una razón obvia: ¿quién tiene que salir?, quien nunca ha entrado realmente, ¿cómo puede salir?, ¿cómo y para qué tiene que salir?

Jesús lo tenía muy claro. Él nos educa en el camino de la Cuaresma. Es un camino que tiene muchas derivaciones porque, esencialmente, al ser un camino de amor, nos conduce hacia Dios, hacia los hermanos y hacia uno mismo. Pero, según su pedagogía, hemos de comenzar por «entrar en nuestro interior», «en nuestro secreto», «en nuestra habitación» (cf. Mt 6,1-6), allí donde somos realmente lo que somos, donde no podemos disimular, porque allí alcanza la mirada de Dios.

Hemos de aclarar, sin embargo, que entrar en el interior, por ella misma, no puede ser una llamada evangélica: algunos entran en el propio interior y se quedan cerrados en el más puro egoísmo. Si urge recuperar nuestra interioridad es porque la mayoría, tanto no creyentes como cristianos y católicos, vivimos un elevado grado de alienación: no sabemos realmente qué somos. Unos, porque viven distraídos, entretenidos, engañados por mil ruidos, mensajes, palabrerías y experiencias evasivas. Otros, porque, en el conjunto de grupos religiosos, ideológicos, políticos, de acción humanitaria, culturales, etc., no sabrían decir qué es lo que les distingue, aquello que les define, cuál es su identidad. En todo caso, el estilo de vida que entre todos hemos construido, ya se encarga de evitar cualquier intento de descubrir la verdad de la vida y de cada cual.

Nuestra propuesta es que hagamos este esfuerzo de entrar a nuestro interior, no en solitario, sino ante Jesús crucificado, en diálogo con Él.

El primer bien que adquirimos, entrando en uno mismo es la recuperación de la capacidad de mirar y escuchar. Entonces todo el mundo que nos rodea parece nuevo y nos llega al corazón.

Lo que quisiéramos es entrar en la escena de los últimos momentos de la vida de Jesús. Hagámoslo como cuando asistimos a los últimos momentos de la vida de una persona: ante Jesús en la Cruz, más allá de la sensiblería y los efectismos, desde la interioridad, en el silencio y la soledad, se han de escuchar pocas palabras, pero definitivas, llenas de sentido, que sólo un corazón recuperado y abierto puede captar.

He aquí la primera palabra que escuchamos:

«Padre, perdónales, porque no saben lo que hacen.» (Lc 23,34)

Entrar en un nuevo espacio y que lo primero que escuchemos sea una oración intercesora ante el Padre, en favor de nuestro perdón, es sorprendente. Sorpresivo porque nunca habíamos pensado que necesitáramos perdón. Por eso, Jesús incorpora a su plegaria el argumento de nuestra ignorancia: no sabemos lo que hacemos, ni lo que pensamos, ni lo que realmente somos. Primera, pues, revelación: somos pecadores que necesitamos perdón y ante Él obtenemos la reconciliación.

Empezamos a entender: ya dentro de nosotros habíamos descubierto una radical necesidad de ser amados incondicionalmente.

† Agustín Cortés Soriano
Obispo de Sant Feliu de Llobregat

Salm 15

A l'homilia del funeral, el bisbe Agustí va recordar aquest salm farcit de joia i esperança, que ha acompanyat Mn. Jaume durant més de 40 anys i especialment durant els seus darrers dies.

**Guardeu-me, Déu meu, en vós trobo refugi.
Jo dic: «Senyor, ningú com vós no em fa feliç.»**

Però ells estan pels déus de la regió,
pels sobirans que tenen en gran estima.
Multipliquen els seus ídols,
s'entenen amb altres déus.

Les meves mans no els duren cap ofrena,
els meus llavis no diran els seus noms.
Senyor, heretat meva i calze meu,
vós m'heu triat la possessió;
la part que m'ha tocat és deliciosa,
m'encisa la meva heretat.

Beneït sigui el Senyor, que em dóna seny.
Fins a les nits m'amonesta el meu cor.
Sempre tinc present el Senyor;
amb ell a la dreta, mai no cauré.

El meu cor se n'alegra i en faig festa tot jo,
fins el meu cos reposa confiat:
no abandonareu la meva vida enmig dels morts,
ni deixareu caure a la fossa el qui us estima.

M'ensenyareu el camí que duu a la vida:
joia i festa a desdir a la vostra presència;
al vostre costat, delícies per sempre.

Gràcies

De la mateixa manera que dijous 23 de febrer
que desitjaven acomiadar Mn. Jaume Berdoy
caben totes les impressions, recordant
sense mai deixar de ser rector. Heus ací a

Agustí Cortés Soriano, bisbe de Sant Feliu de Llobregat

El missatge fonamental del que hem viscut
amb la mort de Mn. Jaume és el **missatge de
la resurrecció.**

Per a nosaltres la pèrdua és una pèrdua real, és un buit irreparable que patim a l'Església, com patix una família o un grup d'amics quan falta una persona particularment estimada.

Aquesta experiència provoca moltes preguntes: Per què, quin sentit pot tenir la mort d'una persona que feia tanta falta en tots els àmbits de la seva vida? Què vol Déu de nosaltres en aquestes circumstàncies? Respostes clares només podrem tenir-les quan, amb una certa perspectiva històrica puguem discernir el disseny de Déu. Però, ja ara, mirem de viure-ho amb una perspectiva evangèlica i amb esperança.

Havent conegut una mica el camí espiritual del Jaume, **la seva mort és coherent amb les motivacions i el sentit de la seva vida sacerdotal.** Ha estat un bon prevere, urgit per dos amors: el de Jesucrist i el dels germans. I amb una devoció particular a la Mare de Déu.

Mercè Isart (via Facebook)

Mn. Jaume Berdoy va ser la persona que em va iniciar a la fe cristiana. Ell em va confirmar, em va casar, va presidir la cerimònia d'enterrament del meu pare i va celebrar les meves noces d'argent.

Des de la Parròquia de Piera va obrir un espai on grans i petis poguéssim viure l'Eucaristia d'una manera viva i autèntica, amb alegria i amb comunitat. Era una persona molt intel·ligent que **sabia arribar a totes les edats.** Sempre li estaré agraïda i tindrà tot el meu respecte.

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

@Pontifex: «Oferim als homes i dones del nostre temps narracions marcades per la lògica de la "bona notícia"» (24 de gener de 2017).

@Pontifex: «M'agrada repetir que la unitat dels cristians es fa caminant junts, amb la trobada, la pregària i l'anunci de l'Evangeli» (25 de gener de 2017).

@Pontifex: «L'esperança fa brotar la vida nova com la planta creix de la llavor que cau a terra» (26 de gener de 2017).

@Pontifex: «Vull recordar amb el cor totes les víctimes de l'holocaust. Que els seus patiments, les seves llàgrimes mai no siguin oblidades» (27 de gener de 2017).

VIDA DIOCESANA

, mossèn Jaume!

febrer, a la Basílica de Santa Maria de Vilafranca no cabien totes les persones Berdoy en la cerimònia religiosa del seu funeral, tampoc en aquest *Full Dominical* de diumenge, llàgrimes, paraules... mostres d'estima vers qui va ser vicari general, alguns testimonis que acrediten l'amor que Mn. Jaume va semblar per tot arreu

Josep Maria Domingo, prevere

Home de criteri i fidel servidor. Va ser conseller de bisbes a Barcelona i a Sant Feliu de Guírdol amb criteri responsable, lliure i crític, sempre per edificar. En el moment delicat de la divisió de la diòcesi de Barcelona va manifestar activament la seva discrepància sobretot en la manera de procedir, però amb tota honestedat i responsabilitat, sense cap incoherència, va prestar el seu suport i servei al poble de Déu en la nova etapa que significà la creació de les noves diòcesis. Va posar tot el seu coneixement i experiència per ajudar el bisbe Agustí Cortés i a la comunitat diocesana de Sant Feliu a créixer en fidelitat a l'Evangeli i a avançar en la comunió i la missió.

Sempre va creure en el lloc del laïcat a l'Església, fent confiança, donant responsabilitats, creant equips. En tots els àmbits, des de la parròquia i els moviments com a consiliari del Moviment Cristià de Pobles i Comarques, fins a l'àmbit diocesà i català. Mn. Jaume no es donava per satisfet fins que no hi havia una implicació plena del poble de Déu en la vida eclesial.

Juan Antonio Rodríguez

(via Facebook)

Llegué a Vilafranca en el 2006 de la mano de mi esposa. Le conoixí en la parroquia de Vilafranca cuando me ayudó a integrarme un poco y durante un tiempo mantuvimos conversaciones muy gratas de todo tipo de temas. Quedaron muchas cosas por hacer pero todo aquello me hizo apreciarle muchísimo, incluso cuando me saludaba con algún tortazo cariñoso, con esas manos

que tenía... Era un buen hombre por encima de todo y siento mucho su repentina muerte y no haber pasado más tiempo hablando con él. Descanse en paz.

Carles Muñoz, prevere

Acompanyar en les decisions dels altres. Jaume era el rector de la parròquia quan jo vaig demanar d'entrar al Seminari. Recordo el tracte de Jaume amb la meua família: com va sortir a l'encontre seu, els va acompanyar, els va explicar el que suposa que el teu fill entri al Seminari... Jo sé que ho va fer amb mi, i amb la meua família, però també amb altres.

Un vicari general que ha sabut ser un germà gran. En les decisions importants, t'apropaves a ell i li podies preguntar: Jaume, a tu què et sembla? En el presbiteri ha estat un germà gran.

Valentí Alonso, prevere

Mestre de la pastoral del carrer, de la proximitat entre nosaltres, de la fraternitat. Un instrument de cohesió, de comunió fraterna.

La capacitat de repartir feina. Ell tenia al cap tot el que s'havia de fer i després era capaç d'implicar les persones, generava il·lusió al voltant dels projectes que ell tenia molt clars i que després deixava en les mans dels qui els havíem de tirar endavant.

Sintonia amb els joves. Ell havia estat vicari de parròquies, només dedicat als joves, i això ens ho feia viure a nosaltres. Ens deia: això és la primera dedicació; si convé que deixeu d'estar a la parròquia, feu-lo; aneu amb els joves, cuideu-los.

Implicava les entitats socials. Sempre tenia com a punt de mira que tothom pogués tenir lloc a l'Església, que les entitats poguessin venir a fer el que convingués, estar a la parròquia, perquè la parròquia era de tots.

Antonio Colldelapuerta

(via Facebook)

El vaig conèixer a Vilanova i la Geltrú quan era rector de Sant Antoni Abat. Poques persones com ell he conegut tan bones. Era un home meravellós, simpàtic, amable, humil... Un pastor d'ovelles, imatge viva de les virtuts de Nostre Senyor. Descansa en pau i prega per nosaltres des del Regne de Déu. **Demanem a Déu que ens porti més sacerdots com tu.**

AGENDA

Misses en record i sufragi per Mn. Jaume Berdoy

En aquests dies s'han celebrat i se celebraran eucarísties per Mn. Jaume Berdoy a diverses localitats de la diòcesi, especialment on ha desenvolupat el seu servei pastoral. El proper dijous 9 de març, el bisbe Agustí presidirà l'Eucaristia de les 19.30 h a la Parròquia de Sant Bartomeu i Santa Tecla de Sitges, la seva vila natal i on viu la seva família.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

6. ■ Dilluns (lit. hores: 1a setm.) [Lv 19,1-2.11-18 / Sl 18 / Mt 25, 31-46]. Sant Oleguer (†1137), bisbe de Barcelona i de la Tarragona reconquerida; sant Virgili, bisbe; santa Coleta Boylet (†1447), vg. reformadora clarissa.

7. ■ Dimarts [Is 55,10-11 / Sl 33 / Mt 6,7-15]. Santa Perpètua i la seva serventa Felicitat, mrs. a Carthago (203); sant Teòfil, bisbe.

8. ■ Dimecres [Jn 3,1-10 / Sl 50 / Lc 11,29-32]. Sant Joan de Déu (1495-1550), rel. portuguès, fundador a Granada de l'Orde Hos-

pitalari (OH), patró dels malalts i dels bombers; sant Veremon (Bermudo) d'Irache, abat; santa Aurèlia de Niça, mr.

9. ■ Dijous [Est 14,1.3-5.12-14 / Sl 137 / Mt 7,7-12]. Santa Francesca Romana (1384-1440), rel. viuda, fundadora oblates benedictines; St. Feliu de Ll.: sant Pacià, bisbe de Barcelona (s. IV); sant Dagobert, laic.

10. ■ Divendres [Ez 18,21-28 / Sl 129 / Mt 5,20-26]. Sant Simplicí, papa (468-483); sant Macari, bisbe de Jerusalem; sant Càndid o Candi, mr.; santa Maria Eugènia de Je-

sús Milleret de Brou, vg., fund. de les religioses de l'Assumpció.

11. ■ Dissabte [Dt 26,16-19 / Sl 118 / Mt 5,43-48]. Sant Eulogi, prev. de Còrdova i mr. (859); santa Àurea (Oria), vg., abadesa de Villavelayo (Castella); santa Rosina, vg.

12. ■ Diumenge vinent, II de Quaresma (lit. hores: 2a setm.) [Gn 12,1-4a / Sl 32 / 2Tm 1,8b-10 / Mt 17,1-9]. Sant Innocenci I, papa (401-417); sant Maximilià, militar mr. (295); sant Bernat, bisbe; sant Teòfanès, monjo; sant Lluís Orione, prev. salesià.

Diumenge I de Quaresma

COMENTARI

Jesús ha estat provat en tot encara que sense pecar

Temptació a la muntanya de Duccio di Buoninsegna (1308-1315)

Entendre bé *Gn 1-11* reclama superar el llenguatge literal per copsar-ne el seu missatge teològic. L'antropomòrfic 2n relat de la creació (*Gn 2,4s*) planteja més l'origen del mal que el del món.

Resten fora del domini humà *l'arbre de la vida*: només Déu és senyor de la vida; i *el del coneixement del bé i del mal*: que ja ens l'anirà revelant el Senyor-Déu.

El dia que en mengis, moriràs exclòs de la comunió amb Déu, font de vida.

L'apòstol mostra el parangó entre Adam i Crist, notant que *no té comparació el do amb la falta*. A més l'efecte d'Adam és al *passat* i el de Crist al *futur*.

Ser influït per Adam o per Crist depèn de la lliure adhesió de cadascú.

La temptació és cruïlla on es decideix quin camí triar i vers quina meta anar.

A la Bíblia la temptació és prova per constatar la veracitat de l'amor que diem tenir-li a Déu: *Recorda't del camí que el Senyor t'ha fet recórrer pel desert... T'ha posat a prova per veure si observaries o no els seus manaments (Dt 8,2)*.

El temptador sí vol fer-nos caure en el pecat; en aquest sentit evidentment *Déu no tempta ningú (Jm 1,13)*.

Les temptacions de Jesús s'emmarquen dins un messianisme que renegaria de la condició de Fill obedient al Pare.

També *Jesucrist ha testat provat en tot encara que sense pecar (He 4,15)*.

El diable i Jesús personifiquen dues formes de llegir la Paraula de Déu: la de Jesús neix del viure fidelment la relació filial amb el Pare; la del diable, no...

Déu no permetrà que siguem temptats per damunt del que podem: amb la prova ens donarà el mitjà de sortir-ne i poder-la suportar (1Co 10,13).

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del llibre del Gènesi (Gn 2,7-9.3,1-7a)

El Senyor-Déu modelà l'home amb pols de la terra, li bufà a la cara per fer-li entrar un alè de vida, i es convertí en un ésser animat. Llavors el Senyor-Déu plantà un jardí a Edèn, a la regió d'orient, i va posar-hi l'home que havia modelat. El Senyor-Déu va fer néixer de la terra fèrtil totes les varietats d'arbres que fan goig de veure i donen fruits gustosos. Al mig del jardí hi havia l'arbre de la vida i l'arbre del coneixement del bé i del mal.

La serp era el més astut de tots els animals que el Senyor-Déu havia fet. Digué, doncs, a la dona: «Així Déu us ha dit que no mengueu dels fruits de cap arbre del jardí?» La dona li respongué: «Podem menjar dels fruits de tots els arbres del jardí, però dels fruits de l'arbre que hi ha al mig, Déu ha dit que no en mengem ni els toquem, perquè moriríem.» La serp digué a la dona: «No moriríeu pas! Déu sap que si un dia en menjàveu se us obririen els ulls i seríeu iguals que els àngels: coneixeríeu el bé i el mal.» La dona, veient que el fruit de l'arbre era bo per a menjar, que donava gust de veure i que era temptador això d'adquirir coneixement, en collí i en menjà; en donà també al seu marit, que en menjà com ella, i se'ls obriren a tots dos els ulls. Llavors s'adonaren que anaven nus i cosiren fulles de figuera per fer-se'n faldars.

▶ Salm responsorial (50)

R. *Compadriu-vos de nosaltres, Senyor, perquè hem pecat.*

▶ Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma (Rm 5,12-19) (Versió abreujada)

Germans, per obra d'un sol home entrà el pecat al món, i amb el pecat hi entrà també la mort, que s'estengué a tots els homes, donat que tots van pecar. Així, doncs, si per haver fallat aquell tot sol va imperar la mort per culpa d'ell, amb molt més motiu els qui reben aquesta sobreabundància de gràcia i el do generós que els fa justos viuran i regnaran gràcies a un de sol, que és Jesucrist. Per tant, així com per haver fallat un sol home es va estendre a tots la condemna, també per haver estat just un de sol tots els homes són absolts i obtenen la vida; així com, per haver desobeït aquell home sol, els altres van esdevenir pecadors, també per haver obeït un de sol, esdevindran justos els altres.

▶ Lectura de l'evangelí segons sant Mateu (Mt 4,1-11)

En aquell temps, l'Esperit conduí Jesús al desert perquè el diable el temptés. Feia quaranta dies i quaranta nits que dejunava, i quedà extenuat de fam. El temptador se li acostà i li digué: «Si ets Fill de Déu, digues que aquestes pedres es tornin pans.» Jesús li respongué: «Diu l'Escriptura: "L'home no viu només de pa; viu de tota paraula que surt de la boca de Déu".» Llavors el diable se l'enduu a la ciutat santa, el deixa dalt la cornisa del temple i li diu: «Si ets Fill de Déu, tira't daltabaix; l'Escriptura diu: "Ha donat ordre als seus àngels que et duguin a les palmes de les mans, perquè els teus peus no ensopeguin amb les pedres".» Jesús li contesta: «També diu l'Escriptura: "No temptis el Senyor, el teu Déu".» Després el diable se l'enduu dalt una muntanya altíssima, li fa veure tots els reialmes del món i la seva glòria i li diu: «Tot això t'ho donaré si et prosternes i m'adores.» Llavors li diu Jesús: «Vés-te'n d'aquí, Satanàs! L'Escriptura diu: "Adora el Senyor, el teu Déu, dona culte a ell tot sol".» Llavors el diable el deixà estar, i vingueren uns àngels per proveir-lo.

▶ Lectura del libro del Génesis (Gen 2,7-9.3,1-7a)

El Señor Dios modeló al hombre del polvo del suelo e insufló en su nariz aliento de vida; y el hombre se convirtió en ser vivo. Luego el Señor Dios plantó un jardín en Edén, hacia oriente, y colocó en él al hombre que había modelado. El Señor Dios hizo brotar del suelo toda clase de árboles hermosos para la vista y buenos para comer; además, el árbol de la vida en mitad del jardín, y el árbol del conocimiento del bien y el mal.

La serpiente era más astuta que las demás bestias del campo que el Señor había hecho. Y dijo a la mujer: «Conque Dios os ha dicho que no comáis de ningún árbol del jardín?». La mujer contestó a la serpiente: «Podemos comer los frutos de los árboles del jardín; pero del fruto del árbol que está en mitad del jardín nos ha dicho Dios: "No comáis de él ni lo toquéis, de lo contrario moriréis"». La serpiente replicó a la mujer: «No, no moriréis; es que Dios sabe que el día en que comáis de él, se os abrirán los ojos, y seréis como Dios en el conocimiento del bien y el mal.»

Entonces la mujer se dio cuenta de que el árbol era bueno de comer, atrayente a los ojos y deseable para lograr inteligencia; así que tomó de su fruto y comió. Luego se lo dio a su marido, que también comió. Se les abrieron los ojos a los dos y descubrieron que estaban desnudos; y entrelazaron hojas de higuera y se las ciñeron.

▶ Salmo responsorial (50)

R. *Misericordia, Señor, hemos pecado.*

▶ Lectura de la carta de san Pablo a los Romanos (Rom 5,12-19) (Versión abreviada)

Hermanos: Lo mismo que por un hombre entró el pecado en el mundo, y por el pecado la muerte, y así la muerte se propagó a todos los hombres, porque todos pecaron. Si por el delito de uno solo la muerte inauguró su reinado a través de uno solo, con cuánta más razón los que reciben a raudales el don gratuito de la justificación reinarán en la vida gracias a uno solo, Jesucristo.

En resumen, lo mismo que por un solo delito resultó condena para todos, así también por un acto de justicia resultó justificación y vida para todos. Pues, así como por la desobediencia de un solo hombre, todos fueron constituidos pecadores, así también por la obediencia de uno solo, todos serán constituidos justos.

▶ Lectura del santo evangelio según san Mateo (Mt 4,1-11)

En aquel tiempo, Jesús fue llevado al desierto por el Espíritu para ser tentado por el diablo. Y después de ayunar cuarenta días con sus cuarenta noches, al fin sintió hambre. El tentador se le acercó y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, di que estas piedras se conviertan en panes». Pero él le contestó: «Está escrito: "No solo de pan vive el hombre, sino de toda palabra que sale de la boca de Dios".»

Entonces el diablo lo llevó a la ciudad santa, lo puso en el alero del templo y le dijo: «Si eres Hijo de Dios, tírate abajo, porque está escrito: "ha dado órdenes a sus ángeles acerca de ti y te sostendrán en sus manos, para que tu pie no tropiece con las piedras"». Jesús le dijo: «También está escrito: "No tentará al Señor, tu Dios".»

De nuevo el diablo lo llevó a un monte altísimo y le mostró los reinos del mundo y su gloria, y le dijo: «Todo esto te daré, si te postras y me adoras». Entonces le dijo Jesús: «Vete, Satanás, porque está escrito: "Al Señor, tu Dios, adorarás y a él solo darás culto"». Entonces lo dejó el diablo, y he aquí que se acercaron los ángeles y lo servían.